

عنوان مقاله:

بررسی ترکیب پذیری و نحوه توارث برخی صفات مورفولوژیکی در گندم نان در شرایط تنش خشکی با استفاده از تجزیه دی آلل

محل انتشار:

دوفصلنامه به نژادی گیاهان زراعی و باغی، دوره 3، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

حسن عبدی - مربی پژوهشی، بخش اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران

عادل اسدزاده - کارشناس ارشد پژوهشی، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران

محمدرضا بی همتا - استاد گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

اصلاح واریته های گندم سازگار به خشکی یکی از اهداف برنامه های اصلاحی است. عملکرد دانه در شرایط تنش خشکی به بسیاری از خصوصیات فنولوژیکی، مورفولوژیکی و فیزیولوژیکی بستگی دارد. به منظور بررسی ترکیب پذیری عمومی و خصوصی و چگونگی عمل ژن ها در شرایط تنش خشکی در سه لاین و دو رقم گندم نان، تلاقی های یک طرفه به صورت دی آلل در ایستگاه تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران انجام گرفت. بذور والدین و دورگ ها ($F(1)$) در پاییز 1390 در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار کشت شد. صفات تعداد دانه در سنبله، تعداد گلچه های عقیم در سنبله، عملکرد دانه در بوته، تعداد روز تا گلدهی و وزن هزاردانه ارزیابی شدند. نتایج تجزیه واریانس داده ها اختلاف معنا داری بین ژنوتیپ ها نشان داد. نتایج تجزیه دی آلل براساس روش دومدل B گریفین نشان داد که اثر ترکیب پذیری عمومی (GCA) برای کلیه صفات و ترکیب پذیری خصوصی (SCA) برای همه صفات اندازه گیری شده به جز صفت تعداد گلچه های عقیم در سنبله، در سطح احتمال 1 درصد معنا دار بود. همچنین نسبت میهانگین مربعهات GCA و SCA درباره کلیه صفات به جز صفت تعداد روز تا گلدهی معنا دار بود. تأثیر زیاد واریانس ژنتیکی افزایشی در صفات یادشده بیانگر زیاد بودن میزان وراثت پذیری در این صفات است و امکان گزینش در نسل های اولیه برای این صفات را فراهم می سازد.

کلمات کلیدی:

تلاقی دی آلل، تنش خشکی، دورگ گیری، گندم، واریانس ژنتیکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/488306>

